

Dossier OVV - Publicatie: 14 februari 2006

Bert Anciaux kijkt naar Brussel en ziet dat het niet goed gaat.

"Brussel doorkruist voortdurend de financieringswet"

Interview op maandag - Bert Anciaux (spirit), vlaamse minister voor brussel, bereidt 2007 voor: "Brussels gewest moet zich bij gewestzaken houden"

Als Vlaamse minister bevoegd voor Brussel treedt Anciaux zelden naar buiten. Hij laat het beleid voor zich spreken: "De Vlaamse Gemeenschap investeert jaarlijks een half miljard euro in Brussel. Verhoudingsgewijs is dat massaal veel meer dan de Franse Gemeenschap."

Door de oplopende communautaire spanning in Brussel kan Anciaux echter niet langer zwijgen. Meteen bereidt hij de discussie van 2007 voor. De oplossing die hij voor ogen heeft, is diepgeworteld in de geschiedenis van het federalisme. "Politiek ben ik een van de jongsten van de oude garde. Ik ben opgegroeid met de discussie over het **federalisme met twee en de gewestvorming met drie**", zegt Anciaux. En als een goede Vlaming trekt hij de kaart van de gemeenschappen.

Zitten de Vlamingen in Brussel de jongste maanden in het defensief?

Er doet zich een **paradox** voor. Al vele decennia is het nog nooit zo goed gegaan met de Vlamingen in deze stad. Jonge Vlamingen komen in Brussel wonen, het aantal Vlaamse studenten stijgt, Vlaanderen speelt zijn rol. Op dat vlak zitten we allesbehalve in het defensief.

Politiek vertaalt zich dat veel te weinig. Aan Franstalige kant is er een **toenemende agressiviteit**. Alles wat de Vlamingen hier doen, wordt bekeken als een oorlogsdaad. Angstaanjagend gewoon. Die politiek hoort thuis in de negentiende eeuw, niet in de 21ste.

De Franstalige politieke kaste getuigt bijwijlen van een als het gaat over het niet willen respecteren van culturele verscheidenheid. Tot mijn spijt zijn alle

Franstalige partijen in hetzelfde bedje ziek. Bij Ecolo heb je onder anderen de Brusselse minister van Leefmilieu, Evelyne Huytebroeck, die Vlamingen het liefst **rauw tussen haar boterham** legt. Van Philippe Moureaux (PS) weten we het inmiddels ook, hoewel ik bij PS'ers als Fadila Lanaan (minister van Cultuur, red.) of Freddy Thielemans (burgemeester van Brussel-stad) een ander geluid hoor. En met de MR is het al helemaal erg gesteld.

Toen de Vlamingen aan de alarmbel trokken, hebt u als Vlaamse minister de gemeenschappelijke tekst mee ondertekend. Waarom?

Als het gaat over respect voor communautaire rechten, de taalwetgeving en de federale logica dan is dat geen zaak van de Vlamingen in Brussel alleen. Dat is een **zaak van de hele Vlaamse Gemeenschap**. Ik geloof heel sterk in de rol van de gemeenschappen en mijn handtekening was een uiting daarvan. Ik merk dat er hoe langer hoe meer vanuit de gewesten wordt gedacht. Een nefaste evolutie.

Waarom?

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest doorkruist voortdurend de financieringswet. Neem nu sport. Dat is honderd procent **gemeenschapsmaterie**, maar toch houdt het gewest zich bezig met plannen voor een nieuw stadion op de Heizel, of ondersteunt het de zwembaden in Brussel.

Het gewest vraagt daarvoor geld aan de federale overheid en geeft dat vervolgens aan de gemeenschapscommissies. Het probleem is dat **van elke 100 euro er 80 naar de Franse gemeenschapscommissie** (Cocof) en 20 naar de Vlaamse gaan. Dat is natuurlijk de **wereld op zijn kop**, want het gaat nog altijd om federaal geld, dat voor het overgrote deel uit Vlaanderen komt. De financieringswet bevat heel andere verdeelsleutels: in de grootteorde van 64 procent voor de Vlaamse Gemeenschap en 36 voor de Franse.

Kent u nog voorbeelden?

Hoe het gewest de begroting van de Cocof gered heeft, is het voorbeeld bij uitstek. Maar ook de financiering van de gemeenten door het gewest. De gemeenten investeren daarmee in onderwijs, in welzijn... Gemeenschapsmateries dus. Maar wat zie je? De Brusselse gemeenten werken bijna uitsluitend samen met de Franse Gemeenschap. Dat is een **fundamentele discriminatie** van de Vlaamse gemeenschap in Brussel.

Brussel is ondergefinancierd. Dan is het toch logisch dat het extra middelen zoekt bij de federale overheid.

Ik ben er geen tegenstander van om de gewesten de middelen te geven die ze

nodig hebben, maar de impuls die we aan Brussel geven, moeten we realiseren via de gemeenschappen. Bij de volgende staatshervorming, in 2007, vragen de Franstaligen **extra financiering** en het Brussels Gewest eist extra middelen. Oké, op twee voorwaarden: dat de correcte verdeelsleutel gebruikt wordt en dat gemeenschappen hun verantwoordelijkheden opnemen.

De Nederlandstaligen in de Brusselse regering redeneren: als we de Franse Gemeenschap een handje toesteken, wordt de hele stad er beter van, bijvoorbeeld om het niveau van het Franstalig onderwijs op te krikken.

Op het Brussels niveau probeer je vooral deze stad te laten vooruitgaan. Daar heb ik alle begrip voor. Ik ben het er ook mee eens dat we het ons niet kunnen veroorloven dat kinderen geen goed onderwijs krijgen. Maar daar moet de Franse Gemeenschap haar werk doen, zoals de Vlaamse dat doet.

Waar liggen de uitdagingen van het Brussels Gewest?

Op het gewestvlak. Het moet investeren in huisvesting, in trottoirs, fietspaden, openbare ruimte, vervoer, economie, werk... Nu schiet daar te weinig geld voor over, omdat men een deel van de middelen besteedt aan gemeenschapsmateries en zo het financieringsmechanisme vervalst.

Dit overstijgt trouwens het Brussels niveau. Ook de Vlaamse en de federale politici moeten zich dat aantrekken. Bij de communautaire onderhandelingen van 2007 moeten we instrumenten ontwikkelen om een en ander beter af te dwingen.

Ik heb ook een groot hart voor Brussel. Alleen begrijp ik niet dat de Franstaligen in Brussel zo weinig druk kunnen uitoefenen binnen de Franse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap investeert meer dan ooit in Brussel. Ik pleit ervoor dat te blijven doen. Alleen moet dat correct gebeuren. Anders kan ik niet langer opboksen tegen het cynisme waarbij men mij in Vlaanderen vraagt waarom we zoveel energie in Brussel steken, want dat zijn toch maar Franstaligen.

Had minister Pascal Smet (SP.A) dan geen gelijk als hij Brussel een Franstalige stad noemde?

Brussel een Franstalige stad, dat is een **doodvonnis**. (Zie: "[Brussel is een Franstalige stad](#)") Als de Franstaligen erin slagen van deze stad met zoveel culturen een monoculturele stad te maken, dan verliest Brussel internationaal elke aantrekkelijkheid, terwijl het zoveel troeven in handen heeft om de komende decennia een belangrijke rol te spelen.

Dat van die Franstalige stad, dat was **niet de beste communicatie** van Pascal, maar ik ga ervan uit dat hij het met mij eens is. Ik kan me niet inbeelden dat hij er iets op tegen heeft dat Brussel zich meer moet bezighouden met openbaar

vervoer. Op communautair vlak heeft hij niet dezelfde gevoeligheden als ik, maar hij is dan ook een inwijkeling.

Dat zijn wel meer jonge Vlamingen in Brussel.

Ik woon hier ook pas 35 jaar.

Minister Guy Vanhengel (VLD) vond dat u uw bevoegdheden overschreed toen u rechtstreeks inzage vroeg in het rapport over de benoemingen in lokale besturen.

Guy vergist zich. Dat is heel menselijk en Guy is ook heel menselijk (lacht). Als lid van het Verenigd College van de GGC heb ik het recht om geïnformeerd te worden over alle taaltoestanden en de naleving van de taalwetgeving in alle OCMW's in Brussel.

Ik heb het rapport nog altijd niet officieel ontvangen, maar ik heb het natuurlijk al gelezen. Je kunt met de beste wil van de wereld niet zeggen dat er vooruitgang is. In 99 waren er **34 procent inbreuken** op de taalwet, **nu 60 procent**. Ook dat moet absoluut besproken worden in 2007. Brussel is het sluitstuk van het federale systeem. Als het sluitstuk niet werkt, dan werkt het hele federale systeem niet.

De situatie van de Vlamingen in Brussel staat in verhouding tot van de Franstaligen in het hele land. Ofwel respecteert men dat, ofwel respecteert men dat niet. Ofwel behoudt men dat, ofwel geldt vanaf nu het recht van de sterkste. Ik ben bereid om alles te herzien, maar de spelregels moeten gerespecteerd worden. In de eerste plaats de **taalwetgeving**. Op dat vlak ben ik niet van plan om wat dan ook toe te geven.

Vanhengel wil de taalwet moderniseren.

Ik ook, op twee punten. Ten eerste moet ze **beter afdwingbaar** zijn. Anders ben je er niets mee. In de laatste bespreking omtrent de taalwetgeving (ten tijde van B-H-V, red.) is de boel gesprongen omdat men een aantal wijzigingen wou invoeren, maar men vervolgens niet de garantie wou inbouwen dat men ze ook zou naleven. Niet met mij, hé.

Tweede punt: ik wil best eens bekijken hoe we **de wet strenger kunnen maken** als het gaat om mensen die zich in een zwakke positie bevinden, zoals in de ziekenhuizen. Dat de wet wat minder streng wordt voor mensen die niet met het publiek in contact komen, oké. Maar het principe van de **tweetaligheid van diensten** zal ik nooit aanvaarden. Ik houd vast aan de **tweetaligheid van de ambtenaar**. Tweetaligheid van dienst, dat is gewoon voortbouwen op de loketten van Nols in Schaarbeek. Voor sommigen is dat geschiedenis, ik heb dat aan den lijve meegemaakt: pure discriminatie.

Brussel kreunt onder de problemen: werkloosheid, armoede, fijn stof. Kan Anciaux zich daar niet mee bezighouden in plaats van met communautaire constructies, zullen sommigen denken.

Dat heeft er allemaal rechtstreeks mee te maken. Als men minder cadeautjes geeft aan een gemeenschap die haar opdracht niet vervult, dan is er in Brussel meer geld voor leefmilieu, werkgelegenheidsbeleid. Alle mensen die hier wonen, moeten tegen de gemeenschappen zeggen: neem uw verantwoordelijkheid op. Voor het onderwijs, voor sport, voor welzijn. En geef Brussel de middelen die het toekomst.

Waarom werkt wat u zegt altijd als een rode lap op een stier op de Franstaligen?

Omdat ik gelijk heb, zeker? Ik antwoord altijd: wie vecht er in Vlaanderen het meest voor een cultureel verdrag met de Franse Gemeenschap? Wie in Vlaanderen wil nog in deze stad investeren?

Mijn liefde voor de Franse gemeenschap is verschrikkelijk groot. Daarom ben ik zo woest op een aantal Franstalige politici die haar totaal naar de botten helpen en op de politici die in Brussel teren op structuren die niet in het belang zijn van de bevolking. Waar blijven de inspanningen om die gasten van straat te halen en ze werk te geven? Ken jij een stad die er zo vuil bij ligt als Brussel? Dat het geweest daar eens een akkoord met het federale niveau over sluit, over vrijstelling van socialezekerheidsbijdragen. In plaats van het te verspillen aan blinkende bollen.

U bent toch niet tegen de renovatie van het Atomium?

Natuurlijk niet, maar ik heb liever dat de mensen die eronder wonen werk hebben. Dat lijkt me nu net iets belangrijker.

Anja Otte

De Standaard - 13/02/2006

Cerexhe juge "intolérables" les derniers propos de Bert Anciaux

Le ministre-président de la Commission communautaire française (CoCof) Benoît Cerexhe s'est dit profondément choqué des propos tenus lundi matin par Bert Anciaux, le ministre du gouvernement flamand en charge des Affaires bruxelloises, dans les colonnes du quotidien "De Standaard".

Bert Anciaux y invitait la Région à ne plus s'occuper exclusivement que des

matières régionales. Selon lui, elle manque de moyens parce qu'elle en consacre trop aux matières communautaires, par exemple dans le domaine du sport où elle soutient les piscines bruxelloises. En détournant selon lui de l'argent qu'elle sollicite auprès du fédéral vers les Communautés, elle désavantage la Communauté flamande de Bruxelles en appliquant une clé de répartition, 80-20.

Le ministre Spirit tient le même raisonnement au sujet du financement des communes par la Région en soulignant que les communes consacrent une partie de leurs moyens à des matières communautaires telles que l'Enseignement et le Bien-être, gérées principalement par des organisations francophones.

Bert Anciaux a par ailleurs estimé que la classe politique francophone bruxelloise témoignait **d'une agressivité croissante**, en considérant tout ce que les Flamands font comme un acte de guerre.

Selon lui, "la caste politique francophones fait preuve de temps en temps **d'un comportement d'extrême droite** lorsqu'il s'agit de ne pas vouloir respecter la diversité culturelle. Tous les partis francophones sont atteints du même mal".

Pour Benoît Cerexhe, les "allégations" de Bert Anciaux "sont une insulte **d'une agressivité intolérable** et témoignent du profond mépris et de l'immense dédain que le ministre en charge des Affaires bruxelloises au sein du gouvernement flamand a de Bruxelles et de 90% pc de sa population.

Le ministre-président de la Commission Communautaire française de Bruxelles dénonce en outre "**l'incohérence la plus totale** d'un ministre, qui, il y a quinze jours, en appelait à la loyauté des Bruxellois francophones, et qui aujourd'hui, les assimile à des vecteurs des théories de l'extrême droite".

Le ministre-président du gouvernement francophone bruxellois rétorque encore à Bert Anciaux que dans le cadre des futures discussions institutionnelles, les Bruxellois, contrairement à ce que laisse entendre le ministre flamand, **ne sont ni à vendre, ni à acheter** et qu'à l'agitation des uns, les francophones opposeront **calme mais fermeté**, comme ce fut le cas dans **ledossier de Bruxelles-Hal-Vilvorde**.

"Les tentatives répétées du ministre Anciaux pour tenter de **dynamiter le modèle régional bruxellois** ne trompent plus personne. Les distances qu'il prend par rapport aux ministres régionaux bruxellois néerlandophones dans le reste de l'entretien sont éclairantes de la volonté qui est la sienne d'imposer sa vérité de Bruxelles à celle de ceux qui, dans Bruxelles, défendent encore et toujours **le modèle de cohabitation** des différentes communautés qui l'habitent", a encore dit le ministre cdH bruxellois./JDD

BELGA - 13/02/2006

Bert Anciaux: "Eerst Brussel aanpakken"

"Het allereerste dat bij gesprekken over een verdere staatshervorming aan bod moet komen, is het **probleem Brussel**. De naleving van de **taalwetten** en meer mogelijkheden en middelen voor Brussel via de gemeenschappen.

Ik beseft dat ik daarmee niet de mening van een meerderheid vertolk. Ander punt: de regionalisering van het **tewerkstellingsbeleid**. Ook pleit Spirit voor een overheveling van de **federale culturele instellingen** naar de gemeenschappen. Eventueel met een gemeenschappelijk beheer.

Verkeersveiligheid mag eveneens naar Vlaanderen. En laten we eindelijk werk maken van een eigen buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking." (AEG)

gg

Het Nieuwsblad - 13/02/2006

Anciaux geeft voorzet voor 2007: "Brussel doorkruist voortdurend de financieringswet", zegt Vlaams minister Bert Anciaux (Spirit).

Hij ontwaart een mechanisme waarbij het Brussels Gewest federale middelen vraagt en die vervolgens aan gemeenschapsbevoegdheden besteedt. Het gebruikt daarvoor niet de verdeelsleutel die de financieringswet voorziet voor gemeenschapsmiddelen, maar een eigen verdeelsleutel, die veel gunstiger is voor de Franstaligen.

"Dat gaat over heel veel geld en het gebeurt systematisch", zegt Anciaux. Hij denkt daarbij aan investeringen in sportinfrastructuur en aan de financiering van de gemeenten, die op hun beurt bijna uitsluitend met de Franse Gemeenschap samenwerken voor bijvoorbeeld onderwijs. "**Discriminatie van de Vlamingen in Brussel** is dat."

Als Brussel bij de staatshervorming van 2007 **meer middelen** vraagt, dan koppelt Anciaux daaraan dat het gewest zich **uitsluitend op echte gewestbevoegdheden toelegt**. Tegelijk moeten de gemeenschappen hun rol opnemen in de hoofdstad. Vlaanderen doet dat, zegt Anciaux, maar de Franse Gemeenschap schiet zwaar tekort.

"Als Brussel minder cadeautjes geeft aan een gemeenschap die haar opdracht niet vervult, dan houdt het meer over voor huisvesting, leefmilieu, werkgelegenheidsbeleid en vervoer, de echte uitdagingen van het gewest." Anciaux vreest toenemend "cynisme" in Vlaanderen als deze toestand aanhoudt.

Over de taalwetgeving - die in 2007 ongetwijfeld ook aan bod komt - is Anciaux "niet bereid wat dan ook toe te geven". Van **tweetaligheid van dienstverlening**, waarover luidop nagedacht wordt, wil Anciaux niet weten.

Anja Otte

De Standaard - 13/02/2006

"UZ Jette dreigt te verdwijnen"

Bert Anciaux vreest voor de toekomst van de Brusselse universiteiten en het universitair ziekenhuis in Jette. Hij merkt in Vlaanderen een groeiende aversie tegenover Brussel. Bijvoorbeeld bij de universiteiten van Gent, Antwerpen en Leuven. "Zij vinden het prima met hun drietjes."

Daarom pleit hij voor een Brusselse koepel, met VUB en KUB. "Wat zou er nu mooier zijn dan een **samenwerking van een vrijzinnige en een katholieke universiteit**, waarbij elk zijn eigenheid kan behouden? Die koepel hoeft Vlaanderen niets te kosten. Ik vraag niet meer dan een bevrozing van de middelen. Als de geplande besparing van 10 miljoen euro opgeborgen wordt, zal zowel de VUB als de KUB de kans om samen te werken met beide handen grijpen", zegt Anciaux.

"Geen universiteit in Brussel zou een grote flater zijn. We moeten hier aanwezig zijn, om internationale contacten te leggen. Er is een enorme toevloed in de lagere scholen, in de hogescholen ook, laat ons de kers op de taart niet wegsnijten door een besparing."

Zonder koepel dreigt ook het Universitair Ziekenhuis in Jette te verdwijnen, vreest Anciaux. "Het UZ Jette biedt een en heeft een **zeer belangrijke sociale functie**. Niet alleen voor Vlamingen. Nergens hoor je meer talen spreken dan in Jette."

Anja Otte

De Standaard - 13/02/2006